

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA TALIMIY VA TARBIYAVIY JARAYONLARNI REJALASHTIRISHGA INNOVATSION YONDASHUVLAR*A'zamova Maloxat Nadjimovna,**Toshkent Kime Xalqaro universiteti «Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim» kafedrası v.b dotsenti*

Annotatsiya. Maqolaning asosiy maqsadi maktabgacha ta'limda innovatsion strategiya va usullar va ularni amaliyotga qo'llash samaradorligini asoslashdir. Innovatsion strategiya va usullarni joriy etishdan asosiy maqsad maktabgacha ta'limning turli jihatlariga o'zgarishlar kiritishdan iborat. Bularga o'yin usullari, o'quv rejasi va ta'lim strategiyalari, o'quv-ta'lim jarayonlari, akademik tushunchalar, jismoniy faoliyat, ijodiy faoliyat, musobaqalar, seminarlar tashkil etish, samarali muloqot jarayonlari va o'quvchilarning umumiy o'sishi va rivojlanishiga yordam berish kiradi. Innovatsion strategiya va usullarning yana bir afzalligi - o'qituvchilarning ishdan qoniqishini oshirishdir. Ular kerakli maqsadlarga erishish uchun ushbu strategiyalardan foydalanish bo'yicha etarli bilimga ega bo'lishlari kerak. Maktabgacha ta'limda innovatsion strategiya va usullarning ahamiyati, maktabgacha ta'limda turli innovatsion strategiyalar, maktabgacha ta'limda ta'limni takomillashtirishning innovatsion usullari, kompetensiyalarni oshirishning innovatsion strategiyalari va usullari hisobga olingan. erta yoshdagi bolalar tarbiyachilari, bolalar rivojlanishi va o'rganish tamoyillari.

Kalit so'zlar: Innovatsiya, strategiya, metod, maktabgacha ta'lim, pedagog-tarbiyachilar.

Kirish. Maktabgacha ta'limda innovatsion strategiya va usullar deganda o'quv-tarbiya jarayonlarida, o'qitish strategiyalarida hamda maktabgacha yoshdagi o'quvchilarning umumiy o'sishi va rivojlanishiga olib borishda ilg'or va zamonaviy yondashuvlardan foydalanish tushuniladi. Maktabgacha ta'lim bolani o'rganish uchun asos yaratadi, shuning uchun innovatsion strategiya va usullarni qo'llash muhim ahamiyatga ega. Innovatsiyalar asosan mavjud modellar, vositalar va yondashuvlarni takomillashtirishni anglatadi. Innovatsiyani kontseptualashtirish maqsadga muvofiqdir, chunki u nozik va qimmat vositalardan foydalanishni talab qilmaydi. Innovatsiyalarni aniqlash, ular tarbiyalanuvchilar va o'qituvchilarning talab va ehtiyojlarini qondirish uchun amaliyotda qo'llanilishi kerakligiga asoslanadi. Maktabgacha ta'limdagi innovatsion pedagogika uning ishtirokchilar uchun ma'lum bir kundalik hayot tajribalari to'plamini qo'llab-quvvatlaydigan, tayyorlaydigan va qo'llab-quvvatlaydigan tajriba hosil qilish uchun dominant yondashuvlarni qiyinlashtirish yoki hech bo'lmaganda moslashtirish samaradorligi nuqtai nazaridan belgilanishi mumkin.

Maktabgacha ta'limda innovatsion strategiya va amaliyotlar juda ko'p. Bularga kommunikativ strategiyalar kiradi, chunki shaxslar o'rtasidagi muloqot har qanday tashkilotning operativ faoliyati uchun juda katta ahamiyatga ega. Jamoaviy ish va o'qituvchilar o'rtasidagi hamkorlikni moslashuvchan amalga oshirish uchun ular qimmatli g'oyalar va takliflar uchun direktor bilan maslahatlashishlari kerak. O'quv resurslaridan o'ylangan holda foydalanish va kengaytirish uchun ularni tegishli tarzda amaliyotda qo'llash kerak. tarbiyalanuvchilar o'qituvchilar bilan muloqotda bo'lganda, o'rganishni kengaytirish uchun so'rov usullaridan samarali foydalaniladi, shunda ular o'z ta'limini yaxshiroq tushunishlari mumkin bo'ladi. Maktabgacha ta'limni yaxshilash uchun mazmunli bilimlarni namoyish qilish va tushuntirish, mahalliy tildan foydalanish, kodlarni almashtirish va o'rganishni maksimal darajada oshirish uchun ehtiyotkorlik bilan rejalashtirish amalga oshirildi.

Maktabgacha ta'limda innovatsion strategiya va metodlarning ahamiyati. Maktabgacha ta'limda innovatsion strategiya va usullar joriy etilsa, uning ahamiyatini e'tirof etish zarur. Asosiy ahamiyat, innovatsion strategiya va usullar o'quv rejasi va ta'lim strategiyalarida, o'qitish usullarida, jismoniy faoliyatda, darsdan tashqari mashg'ulotlarda va ilmiy tushunchalarda ta'kidlangan. Ushbu strategiya va usullar nafaqat ogohlilikni hosil qiladi, balki nafaqat tarbiyalanuvchilar, balki o'qituvchilarda ham ko'nikma va malakalarni oshiradi. O'qituvchilar ta'lim-tarbiya jarayonida innovatsion strategiya va usullardan foydalansa, nafaqat o'z bilimini oshirib, o'quvchilarning o'sishi va rivojlanishiga samarali hissa qo'shadi, balki mehnatdan qoniqish hosil qiladi. Ishdan qoniqish hissi o'qituvchilarni o'z vazifalarini samarali bajarishga undaydi.

Innovatsion strategiya va usullarni amalga oshirish bolalar rivojlanishini qo'llab-quvvatlaydi, shuningdek, tashkilotlarning faoliyati tez o'zgaruvchan dunyoda samarali va ijodiy tarzda amalga oshiriladi. Hozirgi mavjudotda odatda maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatida o'zgarishlar va o'zgarishlar ro'y beradi. Vaqti-vaqti bilan yangi tushunchalar va usullarni joriy qilish sodir bo'ladi, shuning uchun o'zgarishlar zamonaviy metodlar va pedagogik strategiyalardan foydalanishni talab qiladi. Maktabgacha ta'limda maqsadlarni amalga oshirish o'qituvchining innovatsion strategiyalar, usullar va tarbiya uslublaridan foydalanish orqali ta'lim jarayonlarining maqsadlari va borishini tushunish nuqtai nazaridan aks ettiruvchi va ochiq fikrlashni qabul qilishga asoslanadi. Innovatsion strategiya va usullarning ahamiyati, birinchi navbatda, eng yaxshi ta'lim maqsadlariga erishish uchun o'qituvchilar tomonidan vositalar, yondashuvlar va taktikalardan foydalanishdadir (Wojciechowska, nd). Innovatsion strategiyalar va usullarning asosiy maqsadlaridan biri maktabgacha yoshdagi o'quvchilarning kurslar va dasturlardan etarli bilimga ega bo'lishlari uchun o'quv dasturlarini moliyalashtirishdir (Erta bolalik ta'limi uchun innovatsion moliyalashtirish, 2015). Innovatsion strategiyalar va usullarni joriy etish moliyaviy resurslardan foydalanishni talab qiladi, shuning uchun maktablar byudjet va boshqa resurslar mavjudligiga muvofiq strategiyalarni boshlashlari kerak.

Maktabgacha ta'limda turli innovatsion strategiyalar

Maktabgacha ta'limda innovatsion strategiya va usullarni tatbiq etish o'qituvchilar va xodimlarga sifatli o'quv dasturlari bo'yicha kundalik tajribalarni baham ko'rish imkoniyatini yaratadi, bu esa maktabgacha yoshdagi o'quvchilar uchun rag'batlantiruvchi va rag'batlantiruvchi ta'lim tajribasini rag'batlantiradi. Turli innovatsion strategiyalar quyidagicha ifodalangan:

Odatda, maktabgacha yoshdagi o'quvchilar parta va devorlarga chizish odatiga ega. Bu ko'phollarda uyda amalga oshiriladi, chunki maktablarda o'qituvchilar ularni nazorat qilishlari va maktab va sinf atrofi toza bo'lishiga ishonch hosil qilishlari kerak. Shunday qilib, ular chizish va bo'yashni o'rganishni boshlaganlarida, ularga qog'ozlar beriladi, bu erda ularga rangli qalam bilan chizish o'rgatiladi. Ular qog'ozga rangli qalam bilan yozganda, ular ba'zan devor va stollarga yozishni boshlaydilar. Shuning uchun ularga maktabda o'qituvchilar va uyda ota-onalar faqat qog'oz va doskadan foydalanib yozishni o'rgatadi.

Tarbiyalanuvchilar atrof-muhit sharoitlari bilan tanishtiriladi. Atrof-muhitning tabiiy sharoitlari bilan bog'liq tushunchalar ularga boshlang'ich bosqichda beriladi, shuning uchun ular etarli bilimlarni egallashlari mumkin. Tabiiy muhitning bir qismi bo'lgan o'simliklar, daraxtlar, gullar, transport vositalari va boshqa hududlar haqida tarbiyalanuvchilarga ma'lumot beriladi. Shuningdek, ular ushbu ob'ektlarni qanday chizishni o'rganadilar. Materiallarning qanday parchalanishini ko'rsatish uchun tuproqqa asoslangan uzoq muddatli biologik parchalanish tajribalarini o'tkazish juda muhimdir. Ularga tabiiy muhitni qanday boshqarish va uni ifloslanishdan saqlash kerakligi o'rgatiladi.

Chizish, chizish, rang berish, o'ynash maktabgacha ta'limning asoslari bo'lib, bu tushunchalardan tashqari, o'quvchilarga uy xo'jaligini boshqarish bo'yicha ham o'rgatiladi. Uy xo'jaligini boshqarish turli sohalarni o'z ichiga oladi, masalan, ishlaganda chiroq va boshqa elektr jihozlarini o'chirish, o'yin va o'yinchoqlarni o'z joylarida saqlash, yotoqxona va uy ichidagi boshqa joylarda tozalikni saqlash. Ota-onasiga xonadonni saqlashda, masalan, dasturxonni tozalashda yordam berish kerak. Yosh bola uyni toza va ozoda saqlashni o'rgansa, u maktabda innovatsion usullarni qo'llash orqali yaxshi tarbiyalangan, deb ishoniladi.

Suvni boshqarish muhim jihatdir, chunki suv tanqisligi kuzatilgan ba'zi hududlar mavjud. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'quvchilarga uyda suvni to'g'ri boshqarish kerakligi o'rgatiladi. Cho'milish vaqtida ular suvdan foydalanish talab qilinadigan darajada cheklanganligiga ishonch hosil qilishlari kerak. Suv ishlatilmaganda va bog'larda yoki bog'larda suv bilan o'ynaganda, jo'mraklarni o'chirib qo'yish kerak. Yosh tarbiyalanuvchilarga suv resurslari ifloslanmasligi kerakligi haqida ham ma'lumot beriladi. Chiqindilarni daryo yoki ko'llarga yoki boshqa suv resurslariga tashlamaslik kerak, chunki ifloslangan suv sog'liq muammolariga olib kelishi mumkin.

San'at asarlari va hunarmandchilik maktabgacha ta'limda muhim deb hisoblanadigan tushunchalardir. Dastlabki bosqichda o'quvchilarga qog'ozlar va rangli qalamlar beriladi va ularni chizishga o'rgatiladi. Innovatsion strategiya va usullardan foydalangan holda, san'at va hunarmandchilikda yutuqlarga erishildi. Bularga akvarellardan foydalanish, bosh barmoq bilan bo'yash, qum bilan bo'yash, buyumlarni chizish va keyin rang berish, qushlar, hayvonlar, gullar kabi turli xil narsalarni osib qo'yish kiradi. tarbiyalanuvchilarga san'at asarini yaratish uchun sabzavot va bo'yoqlardan qanday foydalanish ham o'rgatiladi. . Bunday holda, sabzavotlar, masalan, kartoshka yoki ayol barmoqlari suv bo'yoqlariga botiriladi va keyin qog'ozda dizaynlar tayyorlanadi.

Hozirgi mavjudotda texnologiya nafaqat oliy o'quv yurtlarida, balki maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ham innovatsion strategiya sifatida qaralmoqda. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'quvchilarga kompyuterda ob'yektlarni qanday chizish va rang berish, internetda turli predmetlarning suratlari ko'rsatiladi yoki ularga mos keladigan multfilm yoki filmlar ham ko'rsatiladi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, tarbiyalanuvchilar o'rganayotganda texnologiyani kuzatishdan zavqlanishadi. Maktabgacha yoshdagi bolalar yosh bo'lganligi sababli, o'qituvchilar texnologiya orqali o'rganayotganda nazorat qilishlari kerak. Texnologiyadan foydalanish tarbiyalanuvchilarga bir qator sohalarda bo'yicha bilim va ma'lumot berishga yordam beradi.

Maktabgacha yoshdagi o'quvchilar o'zlarining xulq-atvor xususiyatlarida yaramas bo'lishi mumkin. Xulq-atvor va munosabat e'tiborga olinishi kerak bo'lgan muhim sohalarda sifatida qaraladi. O'qituvchilar tarbiyalanuvchilarning yoqimli, xushmuomala va yaxshi tabiatli bo'lishini ta'minlash uchun innovatsion strategiya va usullarni qo'llashlari kerak. Ularga maktabda, uyda va jamiyatda amal qilishi kerak bo'lgan odob va odob-axloq o'rgatiladi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida arg'imchoqli o'yin maydonchalari mavjud bo'lib, ularda o'quvchilar o'z navbatini kutish va boshqalarga imkoniyat berishga o'rgatiladi. Pikniklar va sayohatlar tarbiyalanuvchilarning tashqi dunyo bilan yaxshi tanishishlari va qo'rquv yoki zaif his qilmasliklarini ta'minlash uchun tashkil etiladi.

Maktabgacha ta'limda ta'limni takomillashtirishning innovatsion usullari. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'limni yaxshilashga katta hissa qo'shadigan innovatsion usullar quyidagilardan iborat:

Integral ta'lim - maktabgacha ta'lim tashkilotlarida odatda onalik ta'lim tizimiga amal qilinadi, ya'ni barcha fanlar o'quvchilarga bitta o'qituvchi tomonidan o'rgatiladi. Bitta o'qituvchi ularga o'quv fanlari, san'at asarlari, hunarmandchilik, jismoniy faoliyat va hokazolarni o'rgatadi. Hindistondagi ba'zi maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'quvchilarni integratsiyalashgan holda o'qitish seminarlar, musobaqalar yoki yig'ilishlar tashkil etish paytida amalga oshiriladi. O'yin maktablari, bolalar bog'chasi va bolalar bog'chasi kabi turli sinflarning o'qituvchilari o'quvchilarni ma'lum sohalarda bo'yicha o'qitish

uchun hamkorlikda ishlaydi.

Hamkorlikda ishlash - hamkorlikda ishlash o'qituvchilar uchun ham, tarbiyalanuvchilar uchun ham foydalidir. O'qituvchilar hamkorlikda ishlaganda, ular innovatsion strategiya va usullarni amaliyotga tatbiq etish uchun zarur bo'lgan turli sohalar bo'yicha bilim va ma'lumotlarni egallashga qodir. Hamkorlikda ishlash ularga g'oyalarni ishlab chiqish va boshqalardan takliflar olish imkonini beradi, shunda ular nafaqat o'quvchilarning tezkor o'sishi va rivojlanishiga, balki maktab obro'sini oshirishga ham samarali hissa qo'shishlari mumkin. Samarali muloqot jarayonlari maqsad va vazifalarga erishish va ishdan qoniqishga erishishda muhim deb hisoblanadi.

Shartlarni yaratish va aniqlash - atamalarni yaratish va aniqlash jihati o'qituvchilar, bosh bekalar va maktab direktorlariga tegishli. Bu shuni anglatadiki, ular o'zlarining mehnat vazifalarini bajarish bo'yicha etarli bilim va ma'lumotlarga ega bo'lishlari va o'rganishni samarali qilish uchun zarur bo'lgan turli xil tushunchalar, strategiyalar, yondashuvlar va texnikalar haqida xabardorlikni shakllantirishlari kerak. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida intizomni saqlash muhim omil hisoblanadi. Intizomni yaratish uchun tarbiyalanuvchilar xotirjam bo'lishlari va o'qituvchi o'rgatayotgan narsaga etarlicha e'tibor berishlari uchun samarali strategiyalarni amalga oshirish muhimdir.

Ijodiy muammolarni hal qilish - maktabgacha yoshdagi bolalar yosh, ular uch yoshdan olti yoshgacha bo'lgan va yomon o'ynashga moyil. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida muammolarni hal qilish, mantiqiy fikrlash va qarorlarni amalga oshirishda ijodiy usullar va strategiyalar amaliyotga tatbiq etiladi. Muammolarni ijodiy hal qilish uchun maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ishlaydigan o'qituvchilar va xodimlar tegishli bilim va ma'lumotlarga ega bo'lishlari kerak. Agar shaxs turli sohalaridan bexabar bo'lsa, u ijodiy muammolarni hal qilishda ishtirok eta olmaydi, shuning uchun buning uchun etarli bilim va ma'lumot asosiy hisoblanadi.

Ierarxiya - Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ierarxiya mavjud bo'lib, unda direktorlar yoki direktorlar eng yuqori darajada bo'ladi, keyin bosh bekasi, so'ngra o'qituvchilar, keyin esa yordamchilar va tarbiyachilar turadi. Direktor maktabning g'ayratli rahbari bo'lishi kerak. Har qanday muammo yoki qiyinchilik tug'ilganda direktorlar bilan maslahatlashiladi, bir so'z bilan aytganda, ulardan fikr va takliflar olinadi. Ierarxiyada maktabgacha ta'lim tashkilotining har bir a'zosi o'z ish vazifalarini etarli darajada bilishi, bir-biri bilan samarali shartlar va munosabatlarni o'rnatishi va nizolarni hal qilishning to'g'ri usullarini qo'llashi kerak.

Baholash - tarbiyalanuvchilar faoliyatini baholash uchun to'g'ri baholash usullarini amalda qo'llash juda muhimdir. Baholash usullari kamchiliklar va nomuvofiqliklarni aniqlash va ularni yaxshilash uchun qanday chora-tadbirlarni amalga oshirish zarurligini aniqlash uchun ishlatiladi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida muhim baholash usullari sinfga topshiriqlar, uy vazifalari, testlar, musobaqalar va boshqalar shaklida bo'ladi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'quvchilar ko'nikma va o'rganish qobiliyatlari bo'yicha bir-biridan farq qiladi. Ba'zi o'quvchilar o'tkir va faqat bitta darsda tushunchalarni tushuna oladilar. Boshqa tomondan, ba'zi tarbiyalanuvchilar o'rganishda nuqsonlarga ega yoki sekin o'rganadilar. Ular tushunchalarni takrorlashni talab qiladi va faqat bitta sinfdan samarali tushunchaga ega bo'la olmaydi.

Etakchilik - Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida nafaqat direktorlar yoki bosh bekasi, balki o'qituvchilar ham ma'lum etakchilik qobiliyatlariga ega bo'lishlari kerak. Etakchilik qobiliyatlari har bir kishining mehnat vazifalari xususiyatiga qarab farqlanadi. Direktorlarning etakchilik qobiliyatlari birinchi navbatda to'g'ri qarorlar qabul qilishga, boshqa a'zolarni to'g'ri yo'nalishga yo'naltirishga, qimmatli g'oyalar va takliflar berishga, maktab faoliyatiga samarali hissa qo'shadigan innovatsion strategiya va usullarni boshlashga qaratilgan. O'qituvchilarning etakchilik qobiliyatlari o'quvchilarni to'g'ri yo'nalishga yo'naltirish va ularni to'g'ri yo'nalishga yo'naltirishga qaratilgan bo'lib, ular tushunchalarni to'g'ri tushunishga qodir bo'lishini ta'minlaydi va ular yaxshi xulq-atvor, me'yorlar va qadriyatlar haqida ma'lumotga ega bo'ladilar. samarali o'sish va rivojlanish.

Musobaqalarni tashkil etish - musobaqalar nafaqat maktabgacha ta'lim tashkilotlarida, balki boshqa ta'lim tashkilotlarida ham ta'limning ajralmas qismi hisoblanadi. Musobaqalar sport, jismoniy tarbiya, o'quv fanlari, rasm chizish, rasm chizish, musiqa, raqs, bejirim liboslar, she'riyat, qofiyalar va boshqalar kabi turli yo'nalishlarda tashkil etiladi. Musobaqalarni tashkil etishda avvalo bolalarga yetarli bilim va tayyorgarlik ko'riladi, bir so'z bilan aytganda, ularga samarali tayyorgarlik ko'riladi, keyin esa ularni bajarish talab etiladi. Musobaqalarning asosiy maqsadi tarbiyalanuvchilarni rag'batlantirishdir, shuning uchun ular o'rganishga ko'proq moyil bo'ladilar. Musobaqalarning asosiy afzalligi shundaki, tarbiyalanuvchilar o'zlariga bo'lgan ishonchni oshiradilar va tomoshabinlar oldida qatnasha oladilar.

Faoliyatlar va pikniklar - Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tadbirlar va sayrlarni tashkil etish o'quvchilarning bilim olishga qaratilgan tafakkurini rag'batlantirishga qaratilgan. Mashg'ulotlar rasm chizish, rasm chizish, sport, jismoniy faollik, musiqa, raqs va boshqalar bo'yicha tashkil etiladi. Faoliyatni tashkil etishda o'quvchilar turli xil vazifalar va funktsiyalarni bajarish bilan shug'ullanadilar, bu nafaqat o'z bilimlarini yaxshilashga hissa qo'shadi, balki ular turli xil faoliyat bilan shug'ullangan holda zavqlanishadi. Pikniklar bog'larda, tarixiy joylarda, diniy joylarda va hokazolarda tashkil etiladi, bu erda o'quvchilar nafaqat qadriyatlar, me'yorlar va madaniyatlar to'g'risida samarali bilimlarga ega bo'lishadi, balki sayohatlar ularga zavq va zavq bag'ishlaydi.

Ijtimoiylashish - tarbiyalanuvchilar o'rtasida o'quv fanlari va boshqa ijodiy faoliyatlar bo'yicha bilim va tushunishni yaxshilash bilan bir qatorda, tarbiyalanuvchilarga bir-birlari va jamiyatning

boshqa a'zolari bilan qanday qilib muloqot qilishni o'rgatish juda muhimdir. Bola maktabgacha ta'lim tashkilotiga qabul qilinganida, u o'z uyidan tashqarida ham tanish bo'lishi kerak bo'lgan dunyo borligini tushuna boshlaydi. Ijtimoiylashish do'stlar orttirishni va birinchi navbatda boshqalarga nisbatan qulay tabiat va do'stona munosabatni o'z ichiga oladi. Ijtimoiylashuv kontsepsiyasi uning ahamiyatini og'zaki ravishda etkazish yoki o'quvchilarning ushbu kontsepsiyani muntazam ravishda tushunishi va amalda qo'llashini ta'minlash uchun yozma materiallardan foydalanish orqali o'rgatish mumkin.

Adabiyotlar

1. Ma'murov, B. B. (2019). Forming Future Teachers' Competence in Educational Process Design based on Acmeological Approach. Eastern European Scientific Journal, (1). https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=_aXmRXUAAAAJ&cstart=20&pagesize=80&alert_preview_top_rm=2&citation_for_view=_aXmRXUAAAAJ:UebtZRa9Y70C

2. Мамуров, Б. (2019). Физическая активность и развитие интеллекта человека. Педагогическое образование и наука, (6), 132-134. https://scholar.google.ru/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=_aXmRXUAAAAJ&cstart=20&pagesize=80&citation_for_view=_aXmRXUAAAAJ:4ТОрqqG69KҮС

3. Mamurov, B. B. (2017). Forming Skills of Academic Process Design for Future Teachers and Methods of Determining Its Quality. Eastern European Scientific Journal, (1), 156-159. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=_aXmRXUAAAAJ&cstart=20&pagesize=80&alert_preview_top_rm=2&citation_for_view=_aXmRXUAAAAJ:hqOjcs7Dif8C

4. Маъмуров, Б. Б. АКСИОЛОГИЧЕСКИЙ ПОДХОД В ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА. ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА, 120. http://www.manpo.ru/manpo/publications/ped_obraz/n2015_06.pdf#page=120. https://scholar.google.ru/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=_aXmRXUAAAAJ&cstart=20&pagesize=80&citation_for_view=_aXmRXUAAAAJ:4DMP91E08xMС